

med de ny Forsøg, var Folk sikre paa, at disse vilde faa samme Udfald som alle de andre Forsøg, nemlig at det vilde blive en Fiasko, at der ikke vilde kunne gøres noget. Det var jo ikke saa let at faa begyndt. Jorden paa Færøerne er af Naturen ganske sejt og vanskelig at arbejde i. Den Hestekraft, der den Gang fandtes paa Stedet, bestod af meget smaa Ponyer, der vare halvvilde, for ikke at sige helt vilde. Landbrugerne selv eller de Folk, man skulde have til Arbejdet, vare fuldstændig ukyndige i enhver af de ny Landbrugs-metoder. Der fandtes den Gang ikke een Mand paa Færøerne, som kunde køre en Hest, og de øvrige Forhold svarede dertil, saa det var jo ikke nogen let Opgave at gaa til. Man maatte først faa vænnet Folkene til, hvorledes de skulde arbejde; dernæst maatte alle de Heste, man skulde anvende, tæmmes og dresseres, og saa viste det sig endda, at de i Grunden vare alt for smaa og usle til at præstere noget virkeligt Arbejde. Hvis man skulde faa noget gennemført, maatte man gaa over til at foretage Krydsning med udenlandske Heste. Man valgte de norske Vestlandsheste til at krydse den færøiske Hesterace med. Veje fandtes der ikke; der fandtes ikke en eneste Stump Kørevej. Det maatte man altsaa ogsaa anlægge. Og Jorden er meget stenfyldt; disse Sten maatte man rydde væk, jeg kan godt sige, i Tusinder af Læs. Avlsbygningerne vare saa uhyre primitive, at de i Grunden slet ikke ere til at beskrive.

De første Forsøg gik ikke saa let, men de gik. Det blev temmelig snart bevist, at der ikke var noget i Vejen for f. Eks. at pløje den færøiske Jord; det var det, Folk mest havde protesteret imod, idet man sagde, at det var umuligt at anvende Heste eller Trækdyr til Bearbejdningen af Jorden. Det viste sig temmelig snart, at det ganske godt lod sig gøre, naar man fik dertil egnede Plove, og dertil egnede Plove ere særlig engelske Svingplove af ganske ringe Størrelse forøvrigt, og det viste sig, at ogsaa de øvrige Arbejder med Harve og Tromle, som man slet ikke kendte til deroppe, ogsaa kunde gaa. Derimod varede det nogen Tid, før man kunde drive Jorden med Hestekraft saa godt som eller blot nogenlunde tilfredsstillende i Forhold til, hvorledes man kan drive den med Spade, altsaa, saa at det gav tilsvarende lige saa godt Udbytte, som Spade-kulturen gav, men det kom jo ogsaa efterhaanden.

Disse Forsøg vakte jo en stor Opmærk-

somhed rundt om paa Færøerne. Den færøiske Landbefolkning er nok saa konservativ. Det er under visse Tilfælde gavnligt at være lidt konservativ, man skal ikke lige straks løbe til alt, hvad man ser, og optage alt nyt uden videre; man skal jo helst prøve det nogenlunde, før man tager det. Vor Landbefolkning er dog vistnok igen alt for konservativ, og skønt man saa, at det gik forholdsvis ganske godt, blev man dog ved at stille sig nok saa stejlt mod, hvad der foretoges med Hensyn til de ny Reformers Indførelse. Noget gjorde det formodentlig, at vedkommende, der arbejdede for disse Landbrugsforsøg, desuden tog Del i det offentlige Liv, og der maaske optraadte noget mere egenraadigt, end han strengt taget behøvede. Hans Arbejde vakte derfor ikke alene Modstand hos Befolkningen, men Embedsstanden kom til at stille sig mod Landbruget i Almindelighed. Dog lykkedes det efter en 10 Aars Forløb at faa et lille Statstilskud til de Forsøg, der foretoges. Forsøgene med Reformernes Indførelse paabegyndtes i 1884. I 1893 fik man det ordnet saadan, at der blev givet et Statstilskud paa 1500 Kr. aarlig i 5 Aar til disse Forsøg.

Men umiddelbart efter at dette Tilskud var givet, syntes den Opinion, der havde været mod Forsøgene, at faa fornyet Vind i Sejlene. Fra kun at være en Forsøgsanstalt og et Forsøgsbrug, skulde dette Foretagende tillige være en Lærestanstalt i Landbrug, hvor unge færøiske Landmænd kunde uddannes, men da blev Modstanden, som sagt, større, den blev endog saa stor, at vedkommende, der drev Bruget, havde meget vanskeligt ved at holde det gaende, og der fremkom offentlige Artikler mod Foretagendet af et saadant Indhold vedrørende Forsøgslederen, at jeg ikke vil referere det her i Salen. Det var ligesom et Komplot havde slaaet sig sammen for at kvæle Foretagendet, saa snart der var sat en lille Smule offentligt Stempel paa det. Man kan jo forundres over, hvordan det dog kunde være, at færøiske Embedsmænd kunde modarbejde et saadant Foretagende. Dette er maaske heller ikke saa let at forklare, naar man ikke kender færøiske Forhold, som de have været, ikke som de ere nu, — thi siden vi fik Systemskiftet er alting i denne Retning saa uhyre meget forandret, at det ikke er til at kende igen. Men forinden, for blot 10 Aar siden, optraadte Embedsmændene oppe paa Færøerne paa en ganske mærkværdig Maade overfor den Befolkning, hvis Tarv de vare